

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos. XLII. — Izdan in razposlan dne 22. julija 1898.

Vsebina: Št. 126. Ukaz, s katerim se izdaja predpis o preskušnji avstrijskih veslenic na Donavi.

126.

Ukaz trgovskega ministrstva v porazumu z ministrstvom za notranje stvari in finance z dne 26. junija 1898. l.,

s katerim se izdaja predpis o preskušnji avstrijskih lesenih veslenic na Donavi.

V porazumu s c. kr. ministrstvom za notranje stvari in finance se ukazuje tako:

§. 1.

Vse tiste avstrijske lesene veslenice, ki vozijo na Donavi, v številni plovila te vrste, prihajajoča iz pritokov v njo, ki morajo v zmislu §. 4 ukaza trgovskega ministrstva z dne 29. januarja 1858. l. (drž. zak. št. 22 *) (o dosegu avstrijske izkaznice za

*) Omenjeni §. 4 se glasi:

Vsaka ladija, ki naj vozi po Donavi, mora biti preskrbljena z rednim plovstvenim dopustilom.

Izvzete so:

- a) ladije takega sestava, da so pripravne in določene samo za enkratno vožnjo z vodo;
- b) mala plovila, ki vozijo zgolj blago navadnega tržnega prometa med bližnjimi kraji;
- c) plovila, ki služijo samo za notranji promet med posameznimi obrežnimi mesti istega kraja in njega najbližje okolice;
- d) brodišča ali brodi po §. 11 istega ukaza z dne 29. januarja 1858. l. (drž. zak. št. 22).

porečno plovstvo ali plavstvo na Donavi) biti preskrbljene s plovstvenim dopustilom, je podvreči oblastveni preskušnji, predno nastopijo svojo prvo vožnjo z vodo ali zoper vodo.

To preskušnjo je obnoviti (dodatna preskušnja):

- a) ako se izpremeni nosilnost ladije s tem, da so se opravila večja popravljala dela, ali z drugimi izpremembami na telesu ladije;
- b) na oblastveno odredbo, če so zoper stavbno stanje ali zoper določeno nosilnost ladije utemeljeni pomisleki;
- c) na posebno zahtevo imetelja ladije.

§. 2.

Prošnjo, da se opravi preskušnja ladije ali dodatna preskušnja, naj vloži lastnik ladije ali njega pooblaščenec pismeno ali protokolarno pri enem obstoječih oblastev prve stopinje za preskušnjo ladij (§. 8.)

V prošnji je povedati število moštva in ji je priložiti zaznamek predmetov ladijine opreme.

§. 3.

Preskušnjo naj opravi izvedenec, ki je oblastvu za preskušnjo ladij na razpolaganje.

Da se opravi preskušnja, naj spravi lastnik ali njega pooblaščenec dotično plovilo na bližnje pravno pristajališče, katero določi zato oblastvo za preskušnjo ladij, in naj skrbi pri tem tudi za potrebno pripomoč, kakor veleva preskusni organ.

Ako se želi, da se opravi preskušnja na pristanjalu, ki se od oblastvene strani v obče ni določilo, tedaj je to v prošnji izrečno opomniti.

§. 4.

Preskušnjo ladije je opraviti z utežnimi bečvami po 1000 kg. Pri tem pride v poštev tisti prostor ladije, ki leži med vtopno ravnico v neobremenjenem stanju in vtopno ravnico v obremenjenem stanju, in vodno telo, ki ga je odrinil ta prostor ladije, naznanja s svojo težo, izraženo v bečvah à 1000 kg, nosilnost plovila.

Spodnja vtopna ravnica odgovarja teži ladije same z opremo in moštvom vred, naznanjenim v preskusnem listu, dočim je gornja vtopna ravnica določena z mero višine prostega boka, ki mora ostati med vodno gladino in med gornjim robom najnižjega mesta (navadno sredi ladije) bočne stene polno naložene, opremljene in z moštvom oskrbljene ladije.

Višina prostega boka se določa pri preskušnji z 24 cm in jo je lahko na videž postaviti s preskusno črto, ki tvori spodnji rob preskusnega kolka. Ona je najmanj 10 cm dolga in jo je napraviti na obeh straneh ladije, na obeh koncih in v sredi.

Praznostno vodno črto je istotako na šestih krajih označiti z 8 cm dolgimi, 2 cm širokimi in 3 mm debelimi oklepi iz pocinkovane železne pločevine, in sicer z njihovimi spodnjimi robovi.

Preskusni kolek naj obsega: cesarskega orla, preskusno najmanj 10 cm dolgo črto, ki odgovarja višini prostega boka sredi ladije, okrajšano označilo oblastva, ki je opravilo preskušnjo, začetne in končne črke sedeža tega oblastva, število preskusnega lista in letno številko preskušnje.

Pobližnje izvršilne določbe se nahajajo v prilogi A.

§. 5.

O opravljeni preskušnji izda dotično oblastvo za preskušnjo ladij preskusni list po uzorcu I., katerega je poleg plovstvenega dopustila med vožnjo vedno pri sebi imeti.

§. 6.

Veljavnost preskusnega lista mine:

- a) ako se opusti po §. 1, odstavku 2 a) in b) potrebna dodatna preskušnja;
- b) v slučaju dodatne preskušnje, razen ako se pri njej izkaže, da se niso izpremenile niti glavne izmere plovila napram napovedim pre-

skusnega lista, niti lega praznostnih znamenek napram novi praznostni vodni črti za več nego 5 cm.

V tem slučaju ostane veljavnost preskusnega lista v moči.

Ako se izda na podstavi dodatne preskušnje nov preskusni list, uničiti je stara preskusna znamenja.

Preskusne liste, ki so postali neveljavni, naj tisto oblastvo za preskušnjo ladij, ki je določilo neveljavnost, odzame, in lastnik oziroma voditelj ladije je dolžen odzemu ukazu v odmerjenem času zadostiti, sicer se neveljavnost preskusnega lista javno razglasi.

Razveljavbo preskusnega lista je, ako jo izvrši kako drugo oblastvo za preskušnjo ladij nego tisto, ki je izdalo preskusni list, zadnji v namen izprave vpisnika takoj naznaniti.

§. 7.

Oblastvom za preskušnjo ladij je poleg izdajanja preskusnih listov o opravljenih preskušnjah in dodatnih preskušnjah, pisati vpisnik po uzorcu II. in po vsakem letnem zaključku sumaren izkaz o teh preskušnjah in dodatnih preskušnjah, naznanivši vrste in nosilnost preskušanih plovil, predložiti trgovinskemu ministrstvu po predpostavljem deželnem oblastvu, ki jih bode predložilo s poročilom sestave, obsegajoče vsa podrejena oblastva za preskušnjo ladij.

§. 8.

Oblastva prve stopinje za preskušnjo ladij so politična okrajna oblastva, poslujoča kot plovstvena oblastva prve stopinje za plovstveni okraj, ki jim je odkazan, c. kr. Donavska porečna stavbna vodstva, kjer obstoje, in c. kr. nadzorstvo Donavskega prekopu na Dunaju.

§. 9.

Kot revizijska oblastva poslujejo za oblastva prve stopinje za preskušnjo ladij, ki so v njihovem upravnem okrogu, politična deželna oblastva na Dunaju in v Lincu.

Njihovo opravilo je:

1. ponovna preskušnja merskega orodja, ki so ga rabila oblastva prve stopinje za preskušnjo ladij;
2. Rzsodbe o prizivih zoper odredbe podrejenih oblastev prve stopinje za preskušnjo ladij, zlasti popreskušnja preskušeni in dodatnih presku-

šenj, opravljenih po njih, če se je lastnik ladije oziroma njega pooblaščenec pravočasno pritožil zoper postopek ali njega izid.

Ako se izid popreskušnje vjema z izpodbijano preskušnjo, oziroma dodatno preskušnjo, tedaj glede tega ni dalje pravnega leka.

§. 10.

Za preskušnje in dodatne preskušnje je takoj, ko so se opravile, pri oblastvu za preskušnjo ladij plačati takso, katere visokost se ravna po nosilnosti ladij, katere je preskusiti.

Ta taksa znaša za ladije do nosilnosti:

50 bečev	2 gl.
od nosilnosti	
čez 50 bečev do 100 bečev	3 „
„ 100 „ „ 200 „	5 „
„ 200 „ „ 300 „	7 „
„ 300 „	10 „

Ako se ugotovi prošnji lastnika ladije ali njega pooblaščenca, da se opravi preskušnja na kakem pristajališču, ki se od oblastvene strani zato v obče ni določilo, mora plačati razen preskusne takse tudi morda nastale komisijske stroške.

Preskusni list se izroči, ko se je vplačala taksa, oziroma morebitni komisijski stroški.

§. 11.

Prestopke tega predpisa naj, ako morda ne spadajo pod druge zakonske kazenske določbe, pristojna politična okrajna oblastva, poslujoča kot plovstvena oblastva prve stopinje, kaznujejo po ministrskem ukazu z dne 30. septembra 1857. l. (drž. zak. št. 198) z globo do 100 gl. ali z zaporom do 14 dni.

§. 12.

Ta ukaz stopi s 1. januarjem 1899. l. v moč.

Avstrijske lesene veselnice, ki so na Donavi že v prometu, je najdalje do konca plovstvene dobe 1899 podvreči oblastveni preskušnji v zmislu tega ukaza.

Thun s. r.

Baernreither s. r.

Kaizl s. r.

Izvršilne določbe

k predpisu o preskušnji avstrijskih lesenih veslenic na Donavi, izdanem z ukazom c. kr. trgovinskega ministrstva v porazumu s c. kr. ministrstvom za notranje stvari in finance.

§. 1.

Ladijo, katero je preskusiti, je popolnoma opremljeno z ladijskim orodjem, ki ga je navesti v preskusnem listu, in z moštvo oskrbljeno, spraviti na pristajališče, na katero ne vpliva pljuskanje valov, in jo tam tako postaviti, da molijo stranske stene za enako mero čez vodno gladino, da se vodravna lega ladije ne moti s tem, da bi dno ladije počivalo na dnu struge ali na obrežnem pobočju, in da se je moči voziti z malim čolnom okoli ladije.

§. 2.

Preskušnjo je opraviti po utežnih bečvah in je vodno prostornino, katero je odrinilo ladijino telo, med horicantom praznostne črte in horicantom gornje vtopne ravnice, dane z oblastveno določeno višino prostega boka 14 cm, privzemši na pripomoč srednjo plavalno ravnico, določiti po formuli:

$$N = \frac{1}{3} \ell H \left\{ b_0 + b_6 + 4(b_1 + b_3 + b_5) + 2(b_2 + b_4) \right\}.$$

Pri tem pomenja:

N nosilnost ladije v bečvah po 1000 kg;

$\ell = \frac{L}{6}$ šesti del dolžine srednje plavalne ravnice.

$b_0, b_1, \dots, b_6$ širine srednje plavalne ravnice v delilnih točkah;

H navpično razdaljo med horicantom praznostne črte in vtopne ravnice;

vse mere je, izražene v metrih, z najmanj dvema desetinskima mestoma v račun postaviti, pri čemur je drugo desetinsko mesto na navadni način popraviti.

Pri določitvi mer je postopati tako-le:

Praznostno črto zaznamuje vdarec vode pri nenaloženi ladiji, dočim se dobi vtopna globočina, ako se odbije v §. 4 ukaza določena višina prostega boka od gornjega roba najnižjega mesta bočne stene. Razpolovilna točka navpične razdalje med praznostno ravnico in vtopno ravnico določa srednjo plavalno ravnico, ki je torej vspeledna k vodni gladini in katere konci se dobe tako, da se zazna-

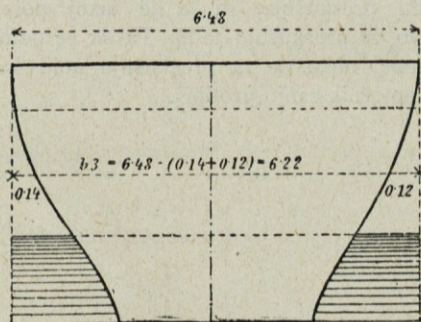
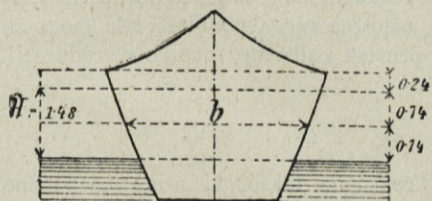
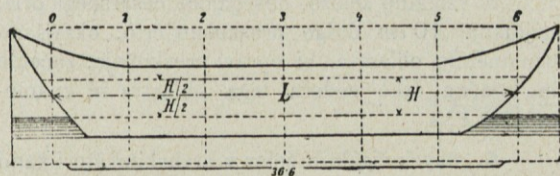
muje mera $\frac{H}{2}$ na ladijnih koncih od vodne gladine navzgor.

Tiste točke, kjer seče srednja plavalna ravnica obojestranske kotne predale (Ichsenlade) ladije, se prenesejo z grezilom na površino hodnika (Rafern). Pravokotna razdalja med spojnimi črtami prednjih in ozadnjih, tako dobljenih točk, daje dolžino srednje plavalne ravnice.

Ta dolžina se razdeli na 6 enakih delov, vsaka razdelilna točka se prenese na bočne stene, in na teh mestih se pozve vsakokratna širina ladije.

Pri tem se meri zgornja širina ladije od zunajnega roba do zunanjega roba, in od te mere se odbije vsota tistih razdalj, za katere so ladijine

stene v višini srednje plavalne ravnice proti gornjemu robu vbočne.

Obrazec preskusnega kolka.

Št.

O. G.

K—s.

1 . . .

Preskusna črta →

Kot okrajšila je porabljata za okrajno glavarstvo črki O. G.,

za porečno stavbno vodstvo črke P. St. V.,

$$L = 36.6 \text{ m}$$

$$H = 1.48$$

$$b_0 = 1.62$$

$$b_1 = 5.40$$

$$b_2 = 6.12$$

$$b_3 = 6.22$$

$$b_4 = 6.15$$

$$b_5 = 5.65$$

$$b_6 = 1.86$$

$$N = \frac{1}{3} 6.1 \cdot 1.48 \left\{ 1.62 + 1.86 + 4(5.40 + 6.22 + 5.65) + 2(6.12 + 6.15) \right\} = \frac{1}{3} 6.1 \cdot 1.48 \cdot 97.10 = 292 \text{ bečev.}$$

§. 3.

Praznostno vodno črto je z 8 cm dolgimi, 2 cm širokimi in 3 mm debelimi oklepi iz pokositrene železne pločevine s primerno dolgimi trnki oznameniti.

Pri tem določa spodnji rob oklepov praznostno vodno črto in je take oklepe napraviti na obeh straneh v sredi in na koncih ladije.

Vtopno vodno črto je slično tudi na 6 mestih oznameniti in sicer s preskusno črto vžganih znamenek preskusnega kolka, katere je na teh mestih napraviti.

Preskusni kolek, katerega spodnji rob tvori vodoravna, najmanj 10 cm dolga preskusna črta, naj obsega vrhu tega: cesarskega orla, okrajšano znamenilo oblastva, ki je opravilo preskušnjo, začetno in končno črko sedeža tega oblastva, število preskusnega lista in številko dotične letne številke.

za Dunajsko nadzorstvo donavskega prekopa D. N. D. P.,

za Dunajski magistrat M. D—j.,

za župana v Lincu Ž. L—c.

§. 4.

Pri dodatnih preskušnjah, če se prigradijo, je enako ravnati kakor pri prvi preskušnji. Pri tem je praznostne znamke, če se pokaže izprememba za več nego 5 *cm*, na novo nabiti, stare vžige ostrugati, nove vžige za višino prostega boka napraviti in izdati nov preskusni list.

Ako se je lega praznostne črte za manje nego 5 *cm* izpremenila, in ako se tudi glavne izmere ladije niso izpremenile, se lahko vnovične izvedbe nosilnosti opuste in ostane obstoječi preskusni list veljaven; v tem slučaju odpade, če se je dodatna preskušnja opravila po uradnem naročilu (§. 1, odstavek 2, Alinea *b* ministrskega ukaza) tudi plačilo preskusne takse.

§. 5.

Za preskušnjo lesenih veslenic se zahtevajo v nastopnem imenovane potrebščine:

1. za merjenje dolžin 20 *m* dolgi jekleni merilni trak;
2. za merjenje širin in višin merilne late po 4 in 2 *m* z razdelbo po centimetrih;
3. grezilo za prenos razdelilnih točk na zunanje stene in za določitev nagiba ladije.

4. oglomer 90° s premakljivim merilom na enem kraku kota za določitev nagiba ladije;

5. vžigalno železo, obsegajoče cesarskega orla, najmanje 10 *cm* dolgo preskusno črto, okrajšano označeno oblastva, ki opravi preskušnjo, začetne in končne črke sedeža tega oblastva in znamenje „Št.“;

6. stavek žigalnih želez z arabskimi številkami za naznanilo števila preskusnega lista in letne številke.

7. Oklepi za označilo praznostne vodne črte.

§. 6.

Preskusni list je napisati po uzorcju I, in lastnik ladije oziroma njega pooblaščenec mora za kolkovanje prinesiti kolkovno znamko v vrednosti 1 gl.

§. 7.

Preskusno takso, ki pride na dotično ladijo, naj organ, kateremu je izročena preskušnja, naznani lastniku ladije ali njega pooblaščenecu, ko se je opravila preskušnja, in jo je takoj položiti pri oblastvu za preskušnjo ladij. Taksa se položi proti prejemnici oblastva za preskušnjo ladij, kateremu izroči položnik zanj protipis.

Preskusni list

za leseno veslenico . . . . .
 v . . . . ., ki ima št. . . . . in je pod zadnjo vpisana v preskusnem vpisniku
 (ime vpisnega oblastva) in katero je zgradil (ime graditelja) v (stanovališče graditelja) v letu . . . . .

Pri preskušnji, ki se je opravila dne . . . . . 1 . . . . ., se je pri višini prostega
 boka 24 cm sredi ladje ovedela pravokotna razdalja med globino vtopa prazne ladije in pripustno
 vtopno globino z . . . . . m, dolžina srednje plavalne ravnice z . . . . . m in njena širina v raz-
 daljah $\frac{\quad}{6}$ m.

in sicer: b_0 z . . . . . m, b_2 z . . . . . m, b_4 z . . . . . m, b_6 z . . . . . m.
 b_1 z . . . . . m, b_3 z . . . . . m, b_5 z . . . . . m.

Iz teh mer se izračuni nosilnost ladije po formuli

$$N = \frac{1}{3} \ell \cdot H \left\{ b_0 + b_6 + 4 (b_1 + b_3 + b_5) + 2 (b_2 + b_4) \right\}$$

z . . . . . t. j. . . . . (v črkah) . . . . . bečev,
 pri čemur se je upoštevala oprema ladije, obstoječa iz . . . . .
 . . . . .
 in pa njeno moštvo, obstoječe iz . . . . .

. . . . . dne . . . . . 1 . . . . .

Pečat!

c. kr. . . . .
 . . . . .

Priloga C.

Te- koča št.	Ime in stanovišče lastnika ladije	Vrsta ladije	Oznamenilo ladije, številka in firma	Višina pro- stega boka	Dolžina sred- nje plavalne ravnice
				<i>cm</i>	<i>m</i>

Uzorec II za pisanje preskusnega vpisnika.

Širine srednjih plavalnih ravníc						Pravokotna razdalja praznostne vodne črte od pristupne vtropne črte	Nosilnost ladije	Dan, ko se je opravila preskušnja	Dan in število izdanega preskusnega lista	Opomnja
b_0	b_1	b_2	b_3	b_4	b_5					
m							bečev			

